

Crisis in de psychologie

Joke Tacoma

Mijn klant mailt een link van een artikel in Trouw: Crisis in de psychologie (Schoonen, 2019). Is hij bij mij nog wel aan het goede adres?

In mijn jonge jaren heb ik scheikunde gestudeerd en vervolgens 17 jaar als chemicus gewerkt. In de avonduren ging ik psychologie studeren, omdat ik loopbaancoach wilde worden. Het viel niet mee, niet omdat de studie zo zwaar was, of omdat het in de avonduren was, maar omdat de manier van denken van psychologen mijlenver afstaat van chemici.

Psychologen doen ook proefjes, en die van [Skinner](#) is redelijk reproduceerbaar, maar andere proefjes falen jammerlijk op dit criterium: de replicatiecrisis. En dan heb ik het nog niet eens over professionals die hun meetresultaten verzinnen.

Meetmiddelen van psychologen zijn net elastiekjes. Voor mijn scriptie moest ik onderzoek doen met een vragenlijst. Die heb ik samen met mijn scriptiebegeleider in een middag zitten verzinnen. Ik kwam geschokt thuis: wat is dit voor meetmiddel? Vervolgens moest ik honderden mensen die vragenlijst in laten vullen, statistisch significante verschillen zoeken (die vind je altijd, als het aantal respondenten maar groot genoeg is) en daar een scriptie over schrijven. En die verdedigen, je verzint het niet, in de vleugel van de VU waar ik ooit theoretische chemie kreeg. Scheikunde en psychologie zijn één geworden in de levenswetenschappen.

Het beste meetmiddel dat psychologen hebben is naar mijn idee de IQ-test. Ook die is niet reproduceerbaar en dus, zou een chemicus zeggen: niet betrouwbaar. Toen ik ander werk zocht in de jaren negentig, heb ik een boekje met IQ-testen gekocht. Gaandeweg het boekje werd mijn IQ hoger. En werd ik aangenomen omdat ik bij de IQ-test alle vragen goed had.

Wat moet je dan als psycholoog? In de studie leer je alleen meningen. Er zit niks anders op, bij gebrek aan meetmiddelen kom je nooit tot een periodiek systeem der mensen, zoals de scheikunde het periodiek systeem der elementen heeft.

Als psycholoog heb ik daar wat op gevonden: als iedereen een mening heeft, heb ik er ook een: ik luister goed naar mijn klant, probeer me in te leven in diens problematiek, spiegel, en kijk samen met de klant hoe we toe kunnen werken naar zijn of haar doelen. Een klant die zich gehoord en gezien voelt, voelt zich veilig en is na verloop van tijd bereid om naar zijn eigen gedrag te kijken. Zodat het gedrag en denken enigszins omgebogen kunnen worden en de klant weer verder kan met zijn leven.

Ik heb mijn klant gemailld dat hij zich geen zorgen hoeft te maken, dat ik gewoon naar hem blijf luisteren en samen met hem ga kijken naar een geschikte oplossing van zijn problemen.

Literatuur

Schoonen, W. (2019, 17 februari). [Het is crisis in de psychologie en er is maar één manier om dat op te lossen](#). *Trouw*.

Joke Tacoma is chemicus, psycholoog en eigenaar van [Tacoma Coaching](#).

Reageren? Mail naar [A&O-items](#).